

cestou necestou

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2017

Úvodní slovo

Vážení,

rok 2017 byl pro organizaci Cestou necestou rokem zcela jistě zásadním. Došlo k významným změnám jak v oblasti personální, tak v oblasti nastavování vnitřních procesů. V průběhu léta se s Cestou necestou rozloučila její dlouholetá ředitelka Kateřina Dunovská, které bych tímto ráda vyjádřila poděkování za energii, úsilí a odhodlání, s nímž organizaci vedla a udávala jí směr. Došlo také k neméně významné změně na pozici finančního manažera, která pomohla nastartovat změny v oblasti nastavování vnitřních procesů, jež jsou, vzhledem k postupnému rozšiřování organizace, nezbytné.

Růst a zmíněné personální změny vedly k proměně v samém srdci organizace. A tak jako každá změna v sobě skrývá nové možnosti a nový potenciál, tak se může stát rizikem či ohrožením. Pevně věřím, že dokážeme využít potenciálu, který v sobě změna jako taková nese, a že se podaří nést původní duši a myšlenku Cestou necestou důstojně dál, jen možná trochu odlišným způsobem a s jinou dynamikou.

Za sebe musím říct, že do Cestou necestou mě přilákalo její téma a poslání. Čeho si ale na Cestou necestou cením nejvíce, je tým lidí, který v ní a pro ni pracuje. Uvědomuji si, jak výjimečné je pracovat s lidmi, kteří mají svou práci rádi, jsou nadšení a vnitřně motivovaní pro to, co dělají. Když se pak spojí potenciál a energie těchto lidí, je možné proměňovat domovy dětí ve šťastné a bezpečné místo.

Děkuji celému týmu Cestou necestou :-)) a přeji nám všem, aby i další rok byl ve všech směrech rozvojovým a úspěšným.

Irena Ondrušová
ředitelka organizace

O nás

Cestou necestou, z.ú. se již 7. rokem pilně věnuje práci měnící život dětí k lepšímu.

Na zřeteli má stále svůj cíl. Pomáhat vytvářet zdravé prostředí vlastní nebo náhradní rodiny a tím dát dětem šanci prožít šťastné dětství.

Tuto naši snahu realizujeme prostřednictvím komplexní, psycho-sociální podpory ohroženým rodinám, která je realizovaná ambulantní a terénní formou.

Zmíněnou podporu tvoří zejména všestranná pomoc rodinám, aby mohly rozvíjet svůj potenciál, s důrazem na sociální a emocionální rozvoj jednotlivých členů rodiny a posilování vzájemných vztahů různými formami.

Naše cíle naplňujeme ve dvou základních programech.

- **Krizové centrum pro rodiny s dětmi**, jehož hlavním obsahem je pomoc a podpora rodinám, které se ocitly v dlouhodobě krizové situaci, včetně rodin, ve kterých jsou děti ohroženy týráním, zneužíváním či zanedbáváním.
- **Doprovázení pěstounů**, které podporuje dobré fungování náhradní rodiny tak, aby děti svěřené do náhradní rodinné péče mohly vyrůstat ve stabilním a citově vřelém prostředí.

Nedílnou součástí naší práce je **vzdělávání odborníků a osvěta**.

Také v roce 2017 jsme realizovali školení Komunikační bedna, v rámci něhož bylo proškoleno 32 osob. Jedná se o akreditovaný seminář, který představuje soubor metod pro zjišťování přání, názorů a potřeb dětí.

Rovněž se uskutečnil 7. ročník závodu v běhu na podporu Krizového centra pro rodinu – KOKO RACE 2017 aneb Kokořínskem cestou necestou. Zářící slunce přilákalo 101 závodníků a jejich fanoušky. Dobrovolné startovné a další štědré dary vytvořily částku 48 144 Kč a k ní přilétlo na křídlech Divokých hus dalších 37 727 Kč. Přidanou hodnotou této akce byla příležitost pro rodiny zdravě a radostně trávit společný volný čas a šíření problematiky ohrožených dětí. Děkujeme všem přispěvatelům a sponzorům a rovněž všem nadšeným dobrovolným pomocníkům.

Status

Cestou necestou je na základě rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy organizací **pověřenou k výkonu sociálně právní ochrany** (dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí) v následujícím rozsahu:

- Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě.
- Výkon činnosti zaměřené na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku.
- Uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče.
- Poskytování výchovné a poradenské péče při výkonu pěstounské péče a sledování výkonu pěstounské péče, pokud s touto osobou Cestou necestou z.ú., uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče.

Svoji činnost dále realizujeme na základě **registrace sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** dle zákona č. 108/2008 Sb., o sociálních službách.

Principy naší práce

Při naší práci se řídíme následujícími principy.

- **Ochrana práv a zájmů dítěte** – zájem dítěte je vždy předním hlediskem při jakékoliv naší činnosti.
- **Princip důstojnosti a individuality** – pracovníci přistupují ke klientům s respektem a úctou. Uplatňují rovnocenný přístup ke všem, zohledňují různorodost klientů a jejich aktuálních potřeb.
- **Princip důvěrného vztahu** – vytvoření důvěrného vztahu vnímáme jako nedílnou součást naší práce. Pracovníci budují a upevňují vztah důvěry se svými klienty.
- **Princip ochrany soukromí** – pracovníci se chovají diskrétně, respektují a dodržují závazek mlčenlivosti.
- **Princip profesionality** – pracovníci se řídí základními principy sociální a terapeutické práce, respektují lidská práva dle Listiny základních práv a svobod a práva dětí vyplývající s Úmluvy o právech dítěte, průběžně se vzdělávají, účastní se tematických setkání a konferencí.
- **Princip týmové spolupráce** – efektivitu naší práce stavíme na týmové spolupráci. Ta nám umožňuje úspěšně a smysluplně dosahovat stanovených cílů. Budujeme tým, kde panuje dobrá atmosféra a vzájemná důvěra.

Krizové centrum pro rodinu

Krizové centrum pro rodinu poskytuje komplexní psychosociální služby ohroženým dětem a jejich rodičům již od roku 2011.

Rok 2017 se nesl v duchu personálních změn, kdy v první polovině roku do našeho týmu přibyl nový mužský kolega Karel Červinka a v druhé polovině roku jsme byli poznamenáni změnami na pozici sociálních pracovníků. Nejprve došlo k výměně jedné sociální pracovnice Evy Veselské, její místo obsadila Lucka Kezňiklová a v prosinci odešla na rodičovskou dovolenou dlouholetá sociální pracovnice Alžběta Mýtinová. Její pozici převzala další mužská posila našeho týmu, Lukáš Petrželka. Naše fungování neméně ovlivnila změna na pozici ředitelky organizace, ke které došlo v září 2017. Kateřina Dunovská v našem týmu byla nejen podporou z hlediska vedení, ale i dobrou psychoterapeutkou. Na pozici ředitelky ji nahradila velmi přínosným způsobem Irena Ondrušová a pozici terapeuta obsadila Zuzana Chomová. Všechny personální změny měly dopad na fungování Centra – hodně času bylo věnováno zaučování nových kolegů, ale zároveň noví pracovníci přinášeli mnoho zajímavých podnětů, inspirací, které měly pozitivní dopad na kvalitu naší práce. Tímto všem pracovníkům, kteří během roku odešli, moc děkujeme za milou spolupráci a přejeme jim hodně štěstí v jejich dalších krocích.

V roce 2017 pokračovalo Krizové centrum pro rodinu, jako v předchozích letech, v realizaci 4 programů:

- Psychosociální podpora pro rodiny
- Dítě v hlavní roli
- Rodiče, domluvte se
- Návrat dětí do biologické rodiny

Všechny programy směřovaly k naplnění základního poslání Krizového centra, a to ke zlepšení situace dítěte v rodině prostřednictvím sanace rodiny a psychologické a terapeutické práce s dětmi, rodiči či celou rodinou.

Významnou změnou v obsahu naší práce bylo zavedení a systematizace vyhodnocení potřeb a ohrožení dítěte, které dělají naši terapeuti a psychologové na začátku každé spolupráce s dětským klientem. Stejně tak došlo ke změnám práce s rodiči, kteří prochází náročnými rozchodovými spory, kdy jsme přenastavili systém spolupráce. Efekt těchto změn budeme schopni vyhodnotit až v následujícím roce.

Krizové centrum pro rodinu Cestou necestou bylo v roce 2017 osloveno celkem 100 rodinami se zájmem o spolupráci. 97 rodin bylo nově přijato do některého z programů.

Celkem byla v roce 2017 realizována spolupráce se 123 rodinami, tj. se 180 dospělými osobami a 209 dětmi.

Rok 2018 chceme zasvětit především stabilizaci v personálním obsazení Krizového centra a dalšímu kvalitnímu poskytování psychosociálních služeb pro ohrožené rodiny a děti. Naším cílem zůstává to, aby se děti měly ve svých rodinách dobře, byly spokojené a dostávaly od svých blízkých vše, co potřebují pro svůj vývoj ve zdravé a šťastné dospělosti.

Psychosociální podpora pro rodinu

Program je realizován prostřednictvím registrované sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Služba je určena rodinám s dětmi z Prahy, kterou ovlivňuje dlouhodobá sociálně nepříznivá situace a rodina ji není schopna řešit vlastními silami. Základním cílem je posílit rodinu takovým způsobem, aby byla schopna plnit své základní funkce a samostatně zvládala běžné činnosti spojené s každodenním životem a péčí o dítě. Služba je realizována ambulantní a terénní formou v přirozeném prostředí rodiny.

Součástí služby je i poskytování potravinové a materiální pomoci ve spolupráci s Potravinovou bankou.

KLIENTI	Rodina	Dospělí	Děti
Celkový počet	55	126	nezjišťováno
Intenzivní spolupráce se smlouvou	24	29	56

ČINNOSTI	
Počet hodin s anonymním klientem	143
Počet hodin přímé práce na smlouvu	233
Počet hodin práce ve prospěch klienta	177
Nerealizované schůzky (klient nedorazil)	1894

Jak to vypadá v praxi

S rodinou paní H., kterou tvoří ona a její dvě dcery (15 a 12 let) jsme navázali spolupráci na podnět OSPOD. Dle informací od OSPOD, měly dcery paní H. problémy se školní docházkou a prospěchem. Po kontaktování rodiny a prvotním mapování situace jsme zjistili, že rodina je již delší dobu bez pravidelného příjmu a je ohrožena vystěhováním z jejich bydliště. S rodinou jsme navázali vztah a začali plánovat první kroky ke stabilizaci jejich sociální situace.

V průběhu rozhovorů se všemi členy rodiny jsme postupně společně došli k tomu, že v existenciální nejistotě, v jaké se rodina nachází, není školní docházka a prospěch na prvním místě. Z pohledu rodiny je důležitější, aby měla co jíst a kde složit hlavu. Matce jsme pomohli zorientovat se v systému dávek a doprovodili ji na úřady, kde jsme jí byli oporou v pro ni nepřehledné a nepříjemné situaci. V průběhu spolupráce se také ukázalo, že mladší dcera tuto dlouhodobou nejistotu špatně snáší a začínají se u ní projevovat i somatické projevy jejího prožívání nejisté životní situace. Dceři jsme v Krizovém centru začali poskytovat psychologickou pomoc.

Poté, co rodina začala pobírat dávky, jsme rodinu podpořili v jednání s majitelem a pomohli paní H. vyjednat splátkový kalendář, zároveň jsme s ní pracovali na sestavení rodinného rozpočtu tak, aby z dávek zaplatila vše, co je třeba. S paní H. jsme mluvili o výchovných kompetencích, o tom co dcery potřebují, v čem je dobré je podpořit a v čem naopak být důsledná.

Postupem času se zlepšila docházka i prospěch dcer. Starší z dcer přestoupila na učiliště, které si vybrala a mladší do dalšího ročníku základní školy. Paní H. si začala hledat práci.

Celkově se situace rodiny stabilizovala, matka má teď větší kapacitu věnovat pozornost dcerám a jejich plnění školních povinností, sama sebe začíná více vnímat jako matku, která vnáší do rodiny nezbytná pravidla a řád. Starší dcera i nadále dochází k psychologovi, její somatizace vymizely a postupně přebírá zodpovědnost za svůj život.

Dítě v hlavní roli

Obsahem programu je poskytnout odbornou terapeutickou a poradenskou pomoc ohroženým dětem a jejich rodičům s cílem snížit ohrožení dítěte v rodině. Cílovou skupinou projektu jsou psychicky a sociálně ohrožené děti v důsledku prožitého traumatu týrání, zneužívání, vážného zanedbávání, rizikovou osobností rodiče, konflikty v rodině, krizovou situací rodičů aj.

Program je realizován prostřednictvím těchto aktivit: individuální psychoterapie dětí, skupinová terapie pro náctileté, poradenství pro rodiče a vyhodnocování míry ohrožení dítěte.

KLIENTI	Rodina	Dospělí	Děti
Celkový počet	52	73	77

ČINNOSTI	Počet hodin	Počet klientů
Individuální terapie u dětí	389	59
Poradenství pro rodiče	318	67
Komplexní vyhodnocení potřeb a ohrožení dítěte	92	46

Jak to vypadá v praxi

Krizové centrum pro rodinu bylo kontaktováno matkou tří nezletilých dětí na základě doporučení sociálního kurátora. Jedno z dětí (nejstarší dcera Adéla) bylo umístěno ve výchovném ústavu pro mládež pro opakované útky a užívání drog. Mladší 14letý Jakub byl aktuálně mimo rodinu v přechodné pěstounské péči na vlastní žádost. V rodině byla ještě osmiletá Naďa, která dle matky neměla žádné problémy, jen občas nechtěla chodit do školy. Matka sama měla psychické problémy a nenahlížela zcela objektivně na to, co se děje v rodině, nerozuměla, proč Jakub nechce být doma, nechápala, proč nejstarší dítě nemůže být u ní. Dětem vždy vše povolovala nebo se na ně zcela neadresně zlobila.

Spolupráce byla započata s matkou dětí. Bylo pracováno na uvědomění si potřeb dětí a možných dopadů chaotické a nesourodé výchovy na jejich chování. Asi po dvou měsících byl do spolupráce přizván Jakub, který se mezitím měl vrátit domů k matce. Proběhlo vyhodnocení potřeb a ohrožení dítěte, na jehož základě byla doporučena intenzivní individuální terapeutická práce s Jakubem a rodinná terapie matky se synem. Dále byla do spolupráce zapojena nejmladší Naďa, která jakoby nebyla aktuálně v rodině vnímána a zdálo se, že jediné přes co může získat pozornost, je začít „zlobit“. Matka se během spolupráce učila naslouchat potřebám svých dětí, dávat přijímající hranice a zpracovávala si pocit viny vůči nejstarší dceři.

Pochopení potřeb dětí přes vyhodnocení situace Jakuba a podpora celého rodinného systému vedla ke zlepšení vztahů mezi matkou, Jakubem a Naďou.

Během spolupráce se vyskytly i velmi náročné situace, kdy se matka musela vymezit nejstarší Adéle, která utekla z ústavu a chtěla se jako vždy schovat u své matky, což končilo velkým konfliktem. Díky dobře zvládnuté situaci ze strany matky, může teď Adéla prožívat bezpečné a láskyplné hranice, a může dojíždět k matce na propustky, které tráví spolu se svými sourozenci.

Rodiče, domluvte se

Program se zaměřuje na práci s rodinami v rozvodovém/rozchodovém konfliktu, který má výrazný dopad na dítě, s cílem hájit práva dítěte na klidné rodinné prostředí a bezpečný kontakt s oběma rodiči.

Obsahem projektu je poradenství a terapie pro rodiče, terapie pro děti (součástí této aktivity jsou i společná setkání dítěte a rodiče), realizace asistovaných styků s nerezidentním rodičem.

KLIENTI	Rodina	Dospělí	Děti
Celkový počet	30	54	48

ČINNOSTI	Počet hodin	Počet klientů
Poradenství a podpůrná terapie pro rodiče	214	51
Terapie pro děti	55	25
Asistované styky	68	11

Jak to vypadá v praxi

Rodina kontaktovala naše zařízení zcela sama, resp. matka rodiny vyhledala odbornou pomoc v záležitosti opakovaných a vyhrocených konfliktů mezi svými dětmi, dvěma syny (Adam, 13 let a Bart, 15 let). Matka nevěděla, jak reagovat na opakující se bitky a hádky, nerozuměla tomu, proč je mezi jejími syny taková nenávisť.

Matka popsala situaci v rodině. S otcem dětí je rozvedená asi 6 let. Děti má ve své péči svěřené ona, ale s bývalým manželem se domluvili na tom, že děti mohou chodit k jednomu či druhému dle svého uvážení. Nicméně děti často situaci využívají k tomu, že když se jim něco nelíbí u jednoho, odejdou ke druhému rodiči. Rodiče od sebe bydlí asi 300 metrů. Rodiče mezi sebou moc nekomunikují, nakonec se na všem nějak domluví, ale matka o otci dětí mluví nepříliš dobře.

Požádali jsme matku, aby zkontaktovala otce a předala mu informaci o její potřebě začít řešit situaci mezi syny. Otec dorazil sám, situaci vnímal mezi syny obdobně jako matka. Synové se dle něj nenávidí, on sám je podporuje v tom, aby mu vždy zavolali, když si něco udělají a snaží se situaci vyřešit na dálku. Otec hodně mluví o tom, že problémy synů má na vině matka, protože je na ně slabá.

Poté jsme přizvali celou rodinu na rodinnou terapii. Adam ani Bart příliš o setkání nestáli, ale během rodinné terapie se podařilo s nimi navázat spolupráci a souhlasili, že dorazí i na individuální setkání s terapeutem. Již během prvního rodinného setkání bylo patrné, že mezi rodiči probíhá neustálý skrytý konflikt, kdy jeden od druhého nemají podporu ve výchově synů a nastavování hranic.

Adam i Bart na individuálních setkáních zmínili, že mají v sobě řadu křivd a nespravedlností, které si vybíjí jeden na druhém. Křivdy jsou často způsobeny rodiči, oba kluci měli dojem, že jsou právě k nim rodiče nefér. Starší Adam byl velmi zatěžován oběma rodiči přílišnou zodpovědností (a to i za mladšího Barta), Bart naopak měl v rodině nálepku toho neschopného. Oba kluci mluvili o tom, že nevědí, kde mají své doma. Během několika rodinných terapií došlo k podpoře rodičů ve sjednocení výchovného stylu, nastavení pravidel ve fungování kluků a zlepšení komunikace mezi rodiči. Všichni následně vnímali, že se situace v rodině výrazně zklidnila.

Návrat dětí do biologické rodiny

Program se zaměřuje na podporu biologických rodičů, jejichž dítě je umístěno v náhradní péči - v pěstounské péči či ústavní výchově. Cílem projektu je napomoci rodičům v návratu dítěte do původní rodiny či v bezpečném kontaktu s dítětem.

Konkrétně se program zaměřuje na podporu uplatňování práv biologických rodičů, kterým bylo dítě odebráno z jejich péče, usnadnění dohod s pečujícími osobami, naplňování potřeb dítěte při zachování nejlepšího zájmu dítěte.

Obsahem programu je doprovázení rodiny (sociálně právní poradenství, sanace), spolupráce s OSPOD a dalšími subjekty, poradenství a terapie pro rodiče, individuální terapeutická práce s dětmi a rodinná terapie. Aktivity se zaměřují jak na podporu v oblasti sociální, tak především na oblast vztahovou, neboť vztahy mezi dětmi a jejich rodiči jsou často narušené, zatížené náročnými zážitky a zkušeností s odebráním dítěte.

KLIENTI	Rodina	Dospělí	Děti
Celkový počet	18	24	28

ČINNOSTI	Počet hodin	Počet klientů
Doprovázení rodiny	81	18
Terapie pro děti	68	17
Terapie a poradenství pro rodiče	209	18

Jak to vypadá v praxi

Byli jsme kontaktováni pracovnící OSPOD, která nás žádala o podporu maminky v náročné situaci, kdy bylo připravováno soudní řízení ohledně svěřeni dětí do pěstounské péče. Pracovníci OSPOD se zdálo, že maminka dětí je nezralá, ale mohla by být dobrou matkou s nějakou podporou.

Maminku jsme pozvali k nám do našeho krizového centra a zmapovali aktuální situaci a historii rodiny. Matka má dvě dcery (2 roky a 4 roky). Otec dětí je ve výkonu trestu odněti svobody. Matka brala drogy a byla na svém partnerovi doslova závislá. Když ho „zavřeli“, nevěděla, co má dělat, měla pocit, že se o děti sama nedokáže postarat a nechala je u své sestry. Mezitím matka přestala brát drogy. Děti chodila pravidelně navštěvovat, měla o ně zájem, ale stále se bála, že je sama nezvládne. Po nějaké době sestra odmítla, aby matka za dětmi docházela a požádala o svěřeni dětí do pěstounské péče. Pracovnice OSPOD vyhodnotila, že motivací může být odměna pro pěstouny.

Matka dětí byla na začátku spolupráce hodně úzkostná, neměla žádné sebevědomí, měla pocit, že je zcela neschopná, špatná... Neměla práci, bydlela u své matky a stále doufala, že až se otec dětí vrátí z výkonu trestu, bude vše dobré. Sociální pracovnice naší organizace začala s maminkou dětí pracovat na změně její sociální situace. Maminka si našla brigádu a asi po dvou měsících přestoupila na běžnou pracovní smlouvu jako prodavačka v supermarketu. V rámci KCR byly zajištěny asistované kontakty mezi matkou a dětmi, které byly zpočátku na 30 minut a postupně se prodlužovaly. Během těchto kontaktů sociální pracovnice naší organizace asistovala matce, ujišťovala ji, že děti zvládá. Na konci spolupráce probíhala tato společná setkání mimo organizaci, aby si matka mohla ověřit, že děti zvládá i mimo bezpečný prostor.

Během spolupráce se maminka dětí více a více ujišťovala, že je kompetentní být dobrou matkou pro své holčičky a že sama zvládne péči o ně. Děti zůstávaly u matky již i přes noc, jako dobrý zdroj přirozené podpory se ukázala matka matky. Poté co došlo k dohodě o návratu dětí do péče maminky, sociální pracovnice pomohla vyjednat matce potřebnou administrativu a zajišťovala podporu matce ještě po dobu 4 měsíců, aby se v nové situaci necítila sama.

Doprovázení pěstounů

Doprovázení pěstounů Cestou necestou je **osobou pověřenou** Magistrátem hlavního města Prahy **k doprovázení pěstounů** dle ustanovení **zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí**, v platném znění. S rodinami spolupracujeme na základě uzavření **dohody o výkonu pěstounské péče**. Poskytujeme také služby pěstounům s dohodou uzavřenou s jinou doprovázející organizací nebo OSPOD.

Po čtyřech letech působení v oblasti doprovázení pěstounů:

- **patříme mezi jednu ze čtyř nejvýznamnějších doprovázejících organizací v Praze**
- **zpětná vazba** OSPODů a rodin na námi poskytované služby **je výrazně pozitivní**
- **máme dobře propracovaný systém podpory rodiny**, kterou se snažíme co nejvíce motivovat k aktivnímu přístupu jak k vlastní situaci a těžkostem, tak k vedení dětí k soběstačnosti
- **stále roste zájem** pěstounů i OSPODů a organizací **o naše služby**

Jak Doprovázení funguje

Spolupráce s pěstounskými rodinami probíhá tak, že každá rodina má z týmu Doprovázení pěstounů přidělenou svoji sociální pracovníci, tzv. klíčovou pracovníci. Ta je s rodinou v kontaktu nejméně jednou za dva měsíce, obvykle se setkávají přímo v domácnosti rodiny. Kontakt může být i častější, podle potřeb rodiny. Mezi setkáními probíhá také telefonická či e-mailová komunikace.

Klíčová pracovníce při setkáních hovoří se členy rodiny a zjišťuje, jak se rodině daří a co aktuálně potřebuje. Podle toho nabízí svoji podporu či jinou formu pomoci či aktivit, např. účast dětí na našich akcích, psychoterapii pro pěstouny, dítě či celou rodinu, zprostředkování odborných služeb jiných institucí apod. Pomáhá pěstounům také s výběrem vhodných vzdělávacích akcí, aby tak jejich zákonná povinnost rozšiřovat své kompetence v oblasti péče o dítě měla současně co největší praktický přínos.

Co je v Doprovázení pěstounů nového v roce 2017

V roce 2017 čtyři pracovníci služby pokračují v **dvouletém výcviku MPSV Specifika péče o děti v náhradní rodinné péči**. Tento vzdělávací program je zaměřený na poruchy attachmentu (citové vazby, připoutání) u dětí v pěstounských a osvojitelských rodinách. Jedná se o dvě sociální pracovníce a dvě psychoterapeutky, které tak mají možnost pracovat s dětmi a rodinami „tandemově“, jak na úrovni poradenské, tak na úrovni terapeutické.

V roce 2017 jsme naši pozornost zaměřili také směrem k **biologickým dětem pěstounů**, které jsou nedílnou součástí rodinného systému a mohou významně ovlivňovat vzájemné vztahy a klima v rodině. Na podporu práce s biologickými dětmi jsme získali finanční podporu z MPSV.

Rovněž se nám podařilo získat finanční prostředky z Nadace Terezy Maxové dětem na podporu a rozšíření terapeutické práce s pěstounskými rodinami. Prostřednictvím terapeutické práce se nám daří identifikovat a ošetřovat specifická témata, která se u dětí v pěstounské péči často objevují.

Doprovázení pěstounů v roce 2017 v číslech:

- k 1. 1. 2017 – 56 pěstounských rodin / k 31. 12. 2017 – 73 rodin
- k 31. 12. 2017 – 68 rodin z hl. m. Prahy, 5 rodin ze Středočeského kraje
- poměr příbuzenské a nepříbuzenské pěstounské péče:
81% příbuzenská pěstounská péče: 19% nepříbuzenská (zprostředkovaná) pěstounská péče

Činnosti, které realizujeme, abychom podporovaly pěstounské rodiny:

- **pomoc a podpora** pro děti a rodiny, **sociální práce** s rodinami
- poskytování **psychologické a psychoterapeutické podpory** pěstounům, dětem i rodinám
- pomoc při řešení složitých životních situací v rodinách pěstounů
- pomáháme pěstounům vyhledávat příležitost odpočinout si od péče o děti
- pořádáme jednodenní i pobytové akce pro děti (odpolední kluby, výlety, víkendy v přírodě a týdenní letní pobyt), kdy **dětem umožňujeme vytvářet a rozvíjet sociální vztahy** ve vrstevnické skupině dětí s podobným životním příběhem
- **vzdělávání** pěstounů v rámci zvyšování jejich výchovných kompetencí
- **poradenství** pro pěstouny v oblasti péče a výchovy dětí a posilování rodičovských kompetencí
- **podpora ve vzdělávání a školní přípravě** pro děti a pěstouny přímo v rodinách.
- asistence při kontaktu dítěte s biologickou rodinou dítěte
- zprostředkování konzultací v různých poradnách, např. dluhová aj., případně i doprovod na tyto konzultace

Základním principem naší práce jsou **osobní vztahy** s rodinami založené **na důvěře**.
Snažíme se **motivovat rodiny k aktivnímu a odpovědnému přístupu** k vlastní situaci a potížím.

Vzdělávání pěstounů

Doprovázení pěstounů Cestou necestou pomáhá pěstounům naplňovat zákonnou povinnost absolvovat 24 hodin vzdělávání za rok. Organizace připravuje pro pěstouny **vzdělávací semináře a kluby pěstounů** a v případě imobility pěstounů realizuje **individuální vzdělávání přímo v rodinách**. Obsah vzdělávacích aktivit je cíleně zaměřován na aktuální potřeby pěstounů, často identifikované v rámci spolupráce klíčových pracovníků s rodinami. Vzdělávání vedou odborníci s lektorskou praxí v oblasti náhradní rodinné péče. Probíhá v příjemných prostorách komunitního centra na Praze 5. Na dobu vzdělávání zajišťujeme pěstounům po předchozí dohodě také **hlídání dětí**.

V rámci klubů pěstounů se postupně podařilo pracovníkům Doprovázení pěstounů vybudovat přátelský prostor aktivně vyhledávaný pěstounskými rodiči. Oproti seminářům jsou kluby kromě teoretického bloku (přednášky) doplněny o čas vyhrazený na sdílení zkušeností mezi pěstouny.

Nabídku vzdělávání pořádaného Doprovázením pěstounů Cestou necestou využívají též pěstouni, kteří mají dohodu o výkonu pěstounské péče uzavřenou s jinými organizacemi nebo OSPOD. Ze zpětných vazeb účastníků, sociálních pracovníků jiných organizací a příslušných OSPOD vyplývá, že vzdělávání s Cestou necestou je mezi pěstouny hodnoceno jako kvalitní, prakticky využitelné, příjemně komorní a smysluplné. Toto potvrzuje i fakt, že si externí pěstouni semináře a kluby aktivně sami vybírají a opakovaně se na ně přihlašují.

Vzdělávání pěstounů s Cestou necestou očima externí pěstounky paní Blanky

Pěstounka paní Blanka má dohodu o výkonu pěstounské péče uzavřenou s jedním z pražských OSPODů. Její dosavadní zkušenosti s různými vzdělávacími akcemi pro pěstouny byly spíše negativní. Hledala proto vzdělávání, které by jí nabídlo odborné informace a současně bylo zaměřeno prakticky. Měla však obavu z nového prostředí a přístupu lektora. Vzhledem ke své předešlé nepříjemné zkušenosti hledala vzdělávání, které bude probíhat především diskrétně, s respektem k životním příběhům příchozích účastníků. Rozhodně si nepřála, aby ji někdo nutil do opakovaného veřejného sdílení složitého příběhu její rodiny!

Paní Blanka se rozhodla vyzkoušet jeden seminář s Cestou necestou – a v něm konečně našla, co hledala. Kromě odborné úrovně a příjemné atmosféry oceňuje paní Blanka bezpečné prostředí a respektující přístup lektora. Rozhodla se tedy sestavit si vlastní vzdělávací plán ze seminářů Cestou necestou, neboť si může vybrat z řady témat, která ji zajímají a umožní jí rozšířit své pochopení a dovednosti tak, jak to pro svou aktuální rodinnou situaci potřebuje.

Zpětná vazba na vzdělávání pěstounů od jedné z pěstunek doprovázených Cestou necestou:

„Na semináři jsem se dozvěděla, jak by měli rodiče mluvit, aby je děti poslouchaly, a jak být dobrým rodičem a pomoci dítěti, aby našlo tu správnou cestu životem. Přála bych si, aby to, co se učíme na seminářích, bylo také ve spolupráci s OSPODem a školou. Školení, která absolvují pěstouni, by měli absolvovat pracovníci OSPODu a taktéž učitelé ve škole. Měli by dostávat stejné informace jako pěstouni. Spolupráce by byla mnohem účinnější.“

Doprovázení pěstounů – z naší práce

DAVID

Davídek je desetiletý chlapec, který je svěřený do pěstounské péče bratranci své matky. Matka Davida opustila, když mu byly tři roky. Poté žil David čtyři roky u svého otce, který jej kvůli svému alkoholismu zanedbával a nechával často doma samotného. Nyní David žije již čtvrtým rokem u pěstouna, jeho stav se stabilizoval a Davídek postupně díky intenzivní péči dohání vše, co bylo zanedbáno.

Pro Davídka bylo velmi těžké mluvit o své minulosti a sám moc nerozuměl celé nastalé situaci a tomu, co se v jeho životě dělo. To se projevovalo především v jeho chování. Byl neklidný, příliš nespolupracoval a bylo pro něj těžší navazovat vztahy.

Z toho důvodu začala klíčová pracovnice intenzivně pracovat s Davidem a pěstounem na zpracování historie dítěte formou knihy života. Po několika setkáních se ukázala nejbolestnější místa Davídkovy duše. Současně se podařilo vytvořit pro něj srozumitelný příběh jeho života a událostí, které jej potkaly. V důsledku této společné práce došlo u Davida k velkému zklidnění.

Poté začal David docházet na psychoterapeutická sezení, kde má nyní prostor dál vše zpracovávat.

TOMÁŠ

O devítiletého Tomáše pečuje babička s dědou od jeho jednoho roku. Rodiče chlapce nebyli schopni zajistit řádnou péči - matka byla ve výkonu trestu a otec neměl zajištěné bydlení. Pěstouny se prarodiče stali až po několika letech, neboť rodiče na péči

o chlapce dlouhodobě nepřispívali svou soudem stanovenou vyživovací povinností a nadále nejevili o chlapce zájem.

Na začátku péče prarodiče bydleli na ubytovně, kde měl chlapec svůj vlastní menší pokojík. Posléze se jim podařilo sehnat byt, kde bydleli několik let. Pěstoun chodí do práce a pěstounka vodí chlapce do školy a ze školy, připravuje se s ním do školy, zajišťuje vše potřebné spojené s domácností a jeho péčí.

Rok 2017 byl pro rodinu těžký, neboť pěstounku postihly velké zdravotní komplikace a musela podstoupit operaci. Zároveň dostali výpověď z bytu, kde několik let žili, kvůli plánované demolici domu. Výpověď z bytu přišla před vánočními svátky, což bylo pro všechny o to smutnější. Rodina v té době spolupracovala s doprovázející organizací velmi intenzivně, řešila především bytovou problematiku a také emoční náročnost spojenou s obtížnou situací, v níž se ocitli.

Klíčová pracovnice Doprovázení pěstounů Cestou necestou byla pro pěstouny podpůrnou osobou po celou dobu bytové krize rodiny. Na počátku problémové bytové situace hledala způsoby, jak jim pomoci, například domluvila setkání v organizaci zabývající se pronájem lidem v obtížných životních situacích a intenzivněji spolupracovala s OSPOD. Také v období značných zdravotních potíží pěstounky byla role klíčové pracovnice pro ni i pro celou rodinu velmi podpůrná a významná.

Rodině se nakonec podařilo sehnat jiný byt, který je ze všech míst, kde doposud žili, nejvíce přizpůsobený jejich potřebám, co do velikosti bytu i lokality. Všem se ulevilo, i zdravotní stav pěstounky se pomalu zlepšuje. Tomáš se zároveň zlepšil ve škole a rodina také začala využívat podporu ve vzdělávání chlapce ze strany doprovázející organizace. Rodiče chlapce se nadále neozývají, proto se mu pěstouni jejich absenci snaží hodně vynahradit. Je mezi nimi patrné silné vzájemné pouto. Při návštěvách klíčové pracovnice v rodině panuje přátelská a přijímající atmosféra. Pěstouni jsou otevření tomu, aby odpovídali Tomášovi na jeho otázky ohledně rodičů, i když se zatím příliš neptá...

Pracovní tým v roce 2017

Ředitelka organizace Mgr. Kateřina Dunovská / od září 2017 Mgr. Irena Ondrušová
Finanční manažer Ing. Josef Wenzl

KRIZOVÉ CENTRUM PRO RODINU

Vedoucí služby

Mgr. Petra Priknerová

Sociální pracovníci

Mgr. Alžběta Mýtinová

Mgr. Eva Veselská

Mgr. Lucie Kezniklová

Bc. Lukáš Petrželka

Psychoterapeuti KCR

Mgr. Markéta Řeřichová

Bc. Karel Červinka

Mgr. Ivana Janišová (externistka)

PhDr. Martina Neprašová, Ph.D. (externistka)

Mgr. Kateřina Dunovská (externistka)

Mgr. Zuzana Chomová (externistka)

DOPROVÁZENÍ PĚSTOUNŮ

Vedoucí služby

Mgr. Lenka Fořtová

Sociální pracovníci

Mgr. Ludmila Bosáková

Mgr. Klára Tomková

Mgr. Kateřina Hájková

Bc. Hana Křížová

Administrativní pracovníci

Bc. Lucie Smolíková – koordinátorka Doprovázení

Mgr. Lucie Závitkovská – administrativní pracovnice

Tým externích psychoterapeutů

PhDr. Martina Neprašová, Ph.D.

Mgr. Miluše Suntychová

Mgr. Igor Grimmich

Mgr. Ivana Janišová

Naši dárci, sponzoři a podporovatelé

Děkujeme za finanční podporu subjektů

MPSV
Magistrát hlavního města Prahy
MČ Praha 2
MČ Praha 4
MČ Praha 5
MČ Praha 7
Nadace AGROFERT
Nadační fond Albert
Nadační fond AVAST
Nadace Člověk člověku
Nadační fond J&T
Nadace rozvoje občanské společnosti – Pomozte dětem
Nadace Terezy Maxové dětem
KPMG

Děkujeme všem dárcům

Ing. Ilona Včalová
Milan Šesták
Winkler CZ s.r.o.

Poděkování patří i všem podporovatelům sportovní akce KOKO RACE 2017

Nadace Divoké husy
Město Mělník

Děkujeme Vám všem, kteří nás podporujete, stojíte při nás a zachovávejte nám „celoroční i každoroční“ přízeň. Věřte, že bez Vás by nebylo možné naše služby realizovat.

Zpráva o hospodaření

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY 2017				
NÁKLADY	NÁZEV	CELKEM	HLAVNÍ ČINNOST	VEDLEJŠÍ ČINNOST
	Spotřeba materiálu	387 133,73	387 133,73	0,00
	Spotřeba energie	32 914,16	32 914,16	0,00
	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	24 897,00	24 897,00	0,00
	Opravy a udržování	47 597,50	47 597,50	0,00
	Cestovné	23 415,00	23 415,00	0,00
	Ostatní služby	1 157 786,29	1 157 786,29	0,00
	Mzdové náklady	3 277 464,00	3 277 464,00	0,00
	Zákonné sociální pojištění	919 933,00	919 933,00	0,00
	Ostatní daně a poplatky	100,00	100,00	0,00
	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	122,00	122,00	0,00
	Ostatní pokuty a penále	13 202,00	13 202,00	0,00
	Odpis nedobytné pohledávky	16 100,00	16 100,00	0,00
	Jiné ostatní náklady	15 779,50	15 779,50	0,00
Celkem (Náklady)		5 916 444,18	5 916 444,18	0,00
VÝNOSY	NÁZEV	CELKEM	HLAVNÍ ČINNOST	VEDLEJŠÍ ČINNOST
	Tržby z prodeje služeb	368 756,00	368 756,00	0,00
	Jiné ostatní výnosy	161 476,28	161 476,28	0,00
	Přijaté příspěvky (dary)	1 218 710,70	1 218 710,70	0,00
	Provozní dotace	4 408 702,00	4 408 702,00	0,00
Celkem (Výnosy)		6 157 644,98	6 157 644,98	0,00
Celkem ZISK (-ztráta)		241 200,80	241 200,80	0,00

Zpráva o hospodaření

PŘEHLED NÁKLADŮ A VÝNOSŮ DLE ČINNOSTÍ			
NÁZEV	NÁKLADY	VÝNOSY	HOSPODÁŘSKÝ VÝSEDEK
Krizové centrum pro rodinu	2 158 399,31	2 138 104,34	-20 294,97
Doprovázení pěstounů	3 755 975,87	4 019 540,64	263 564,77
Správa ústavu	2 069,00	0,00	-2 069,00
Celkem	5 916 444,18	6 157 644,98	241 200,80

PŘEHLED PŘIJATÝCH STÁTNÍCH DOTACÍ	
MPSV	3 372 000,00
Úřad práce ČR	647 525,00

PŘEHLED PŘIJATÝCH DOTACÍ A GRANTŮ Z VEŘEJNÉHO ROZPOČTU	
MČ Praha 2	60 000,00
MČ Praha 4	30 000,00
MČ Praha 5	10 000,00
MČ Praha 7	30 000,00
Město Mělník	6 000,00

Zpráva o hospodaření

ROZVAHA 2017			
AKTIVA	NÁZEV	POČÁTEČNÍ STAV	KONEČNÝ STAV
	Peněžní prostředky v pokladně	28 343,00	2 078,00
	Účty v bankách	1 160 545,68	1 589 742,87
	Peníze na cestě	-22 200,00	0,00
	Odběratelé	29 700,00	0,00
	Poskytnuté provozní zálohy	147 423,00	113 338,60
	Ostatní pohledávky	3 700,00	0,00
	Zúčtování s institucemi sociál. zabezpečení	-42 008,00	0,00
	Ostatní přímé daně	11 987,00	0,00
	Nároky na dotace a ost.zúčt.se stát.rozp.	12 000,00	16 000,00
	Jiné pohledávky	160 314,00	93 750,00
	Náklady příštích období	0,00	3 211,32
	Příjmy příštích období	5 100,00	0,00
Celkem aktiva		1 494 904,68	1 818 120,79

Zpráva o hospodaření

ROZVAHA 2017			
PASIVA	NÁZEV	POČÁTEČNÍ STAV	KONEČNÝ STAV
	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	63 226,00	0,00
	Dodavatelé	59 575,00	7 943,00
	Ostatní závazky	9 474,00	0,00
	Zaměstnanci	89 267,00	0,00
	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	0,00	5 000,00
	Jiné závazky	12 000,00	0,00
	Výdaje příštích období	0,00	3 389,00
	Výnosy příštích období	290 000,00	675 849,30
	Dohadné účty pasívní	89 074,24	66 668,00
	Vlastní jmění	1 000,00	1 000,00
	Fondy	289 280,00	225 062,25
	Výsledek hospodaření	0,00	241 200,80
	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-145 437,23	0,00
	Nerozdělený zisk, neuhr. ztráta min. let	737 445,67	592 008,44
Celkem aktiva		1 494 904,68	1 818 120,79

Aktiva	1 494 904,68	1 818 120,79
Pasiva	1 494 904,68	1 818 120,79
Rozdíl	0,00	0,00

Základní data a kontakty

Cestou necestou, z.ú.

IČ: 22895299
Náplavní 1, Praha 2
info@cestounecestou.org
www.cestounecestou.org
č.ú. 2300222624/2010

Krizové centrum pro rodinu

Trojická 1, Praha 2
info@cestounecestou.org
605 203 876

Doprovázení pěstounů

Plzeňská 174, Praha 5
pestouni@cestounecestou.org
739 482 877

Vedení organizace

Správní rada

Robert Neradil – předseda
Simona Chytrová
Miroslav Lédl
Jana Passerová
PhDr. Jiří Tošner

Revizor

Bc. Olga Medlínová

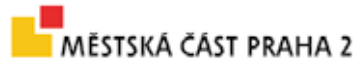
Zakladatelka

Mgr. Markéta Řeřichová

Ředitelka

Mgr. Irena Ondrušová

**cestou
necestou**

